

ÖVERDEL

med rött & blått korsstygnbroderi
OVANSJÖ SOCKEN

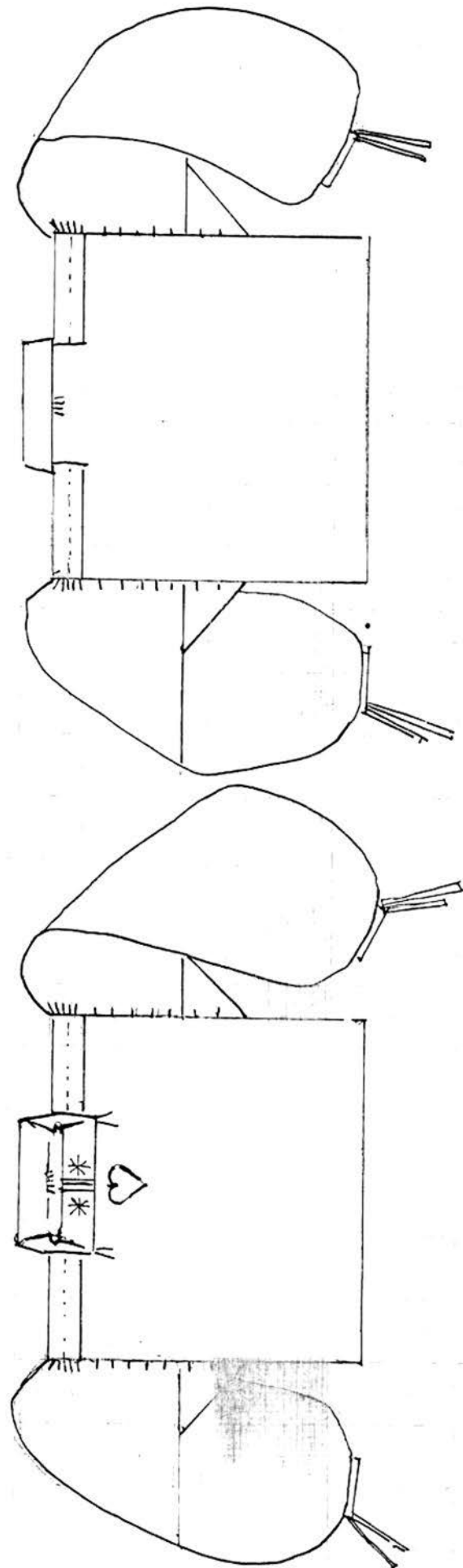
OVERDEL av linne

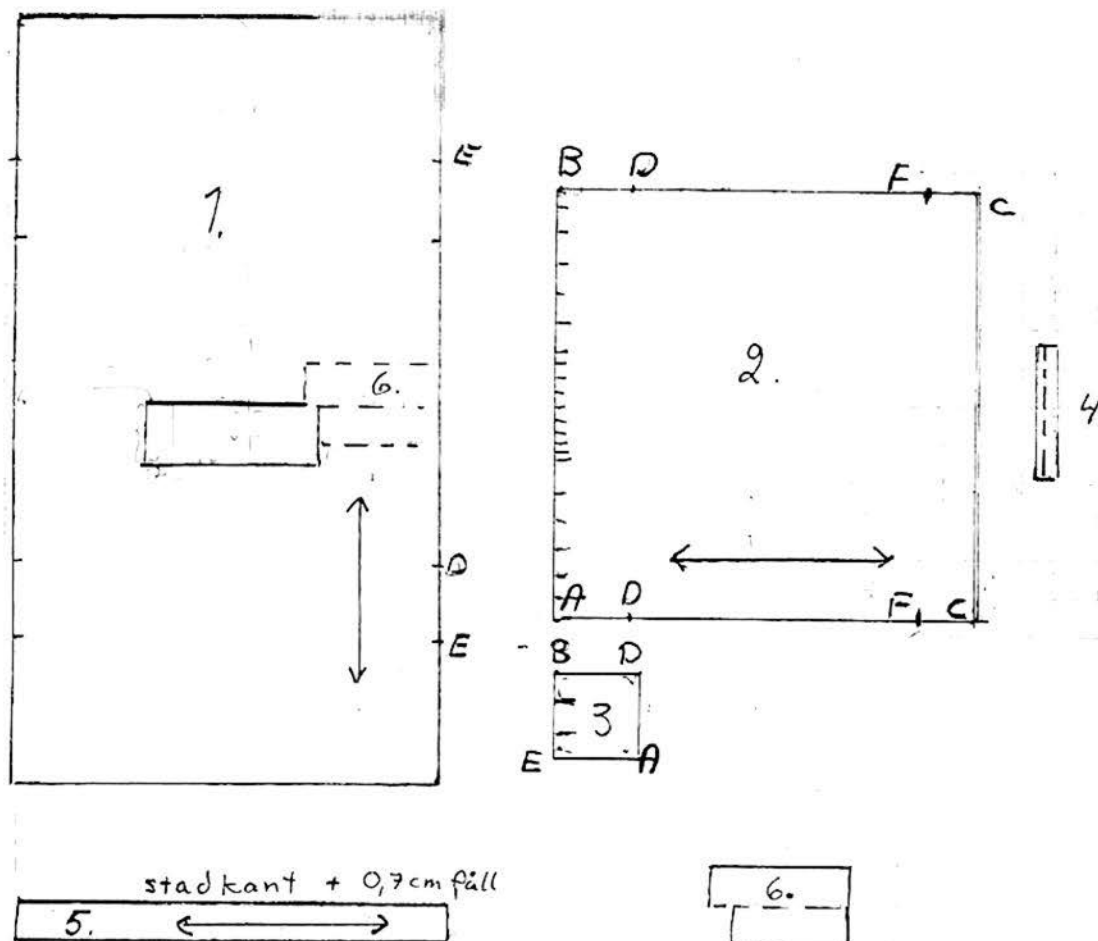
med korsstygnns broderi

Skala 1:10

Ägare: hembygdsföreningen Ovansjö

blad. 2. (12)

1. Bål $55 \times 100 \text{ cm}$
2. Ärm $55 \times 55 \text{ cm}$
3. Ärm spjäll $11 \times 11 \text{ cm}$
4. Ärm Linning $3 \times 17 \text{ cm}$
5. Krage $5 \times 56 \text{ cm}$
6. Axelförstärkning $18 \times 16 \times 10 \text{ cm}$

Tygriktning: $\longleftrightarrow$

Vikning: - - - - -

Detalj

Obs! Nytt lättläst broderimönster
finnes på nästa sida (4b)

Skala 1/16

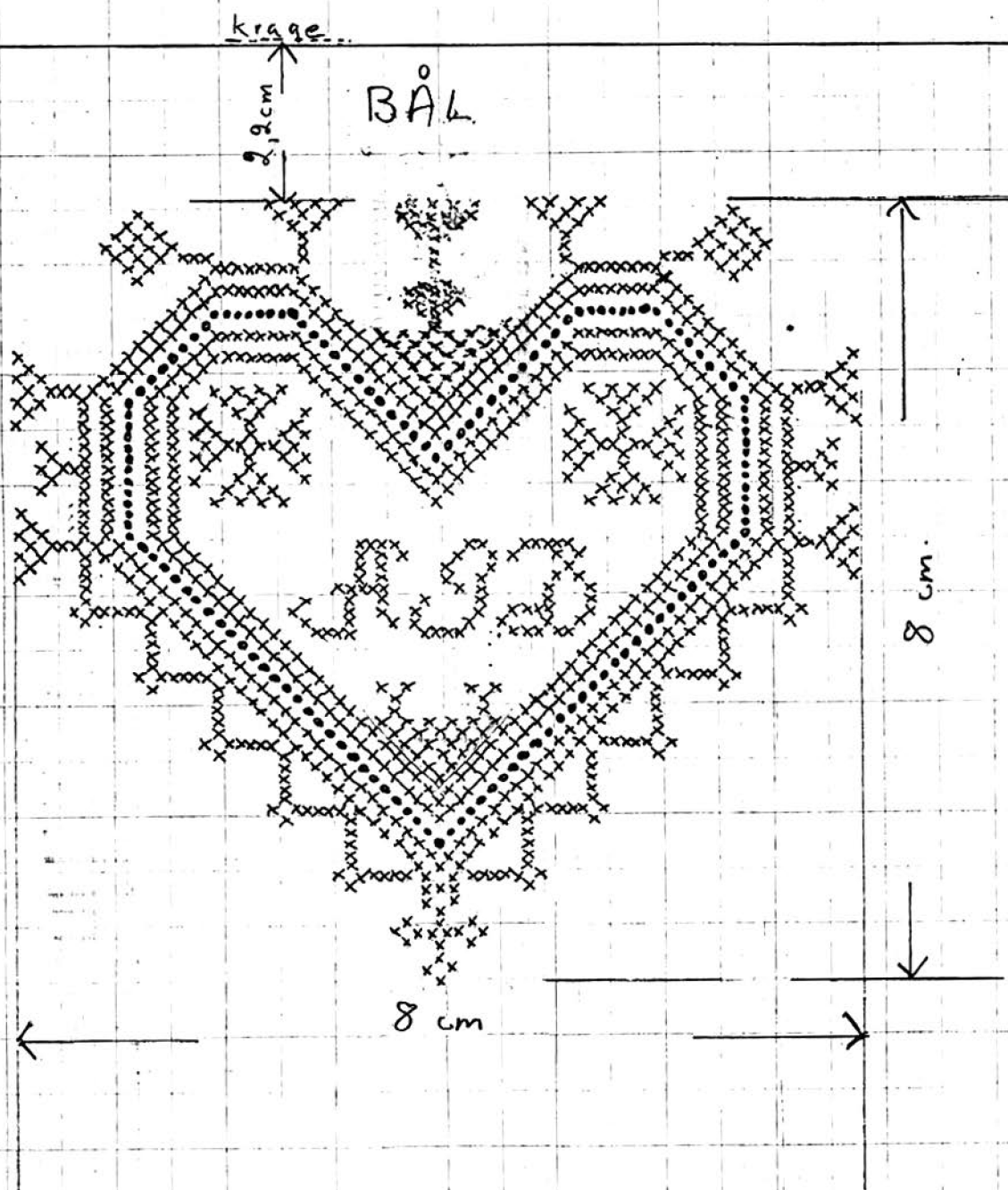
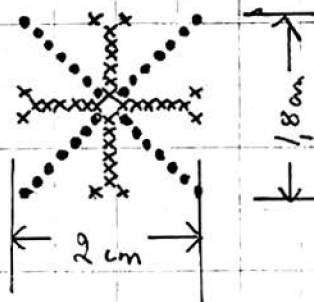
Blad 4. (12)

KRAGEN

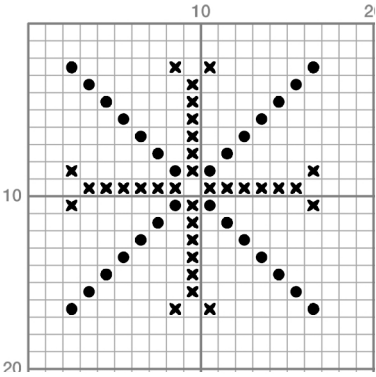
Korsstyggn sys över 2 trådar

Rosa rött : x

Blatt : •

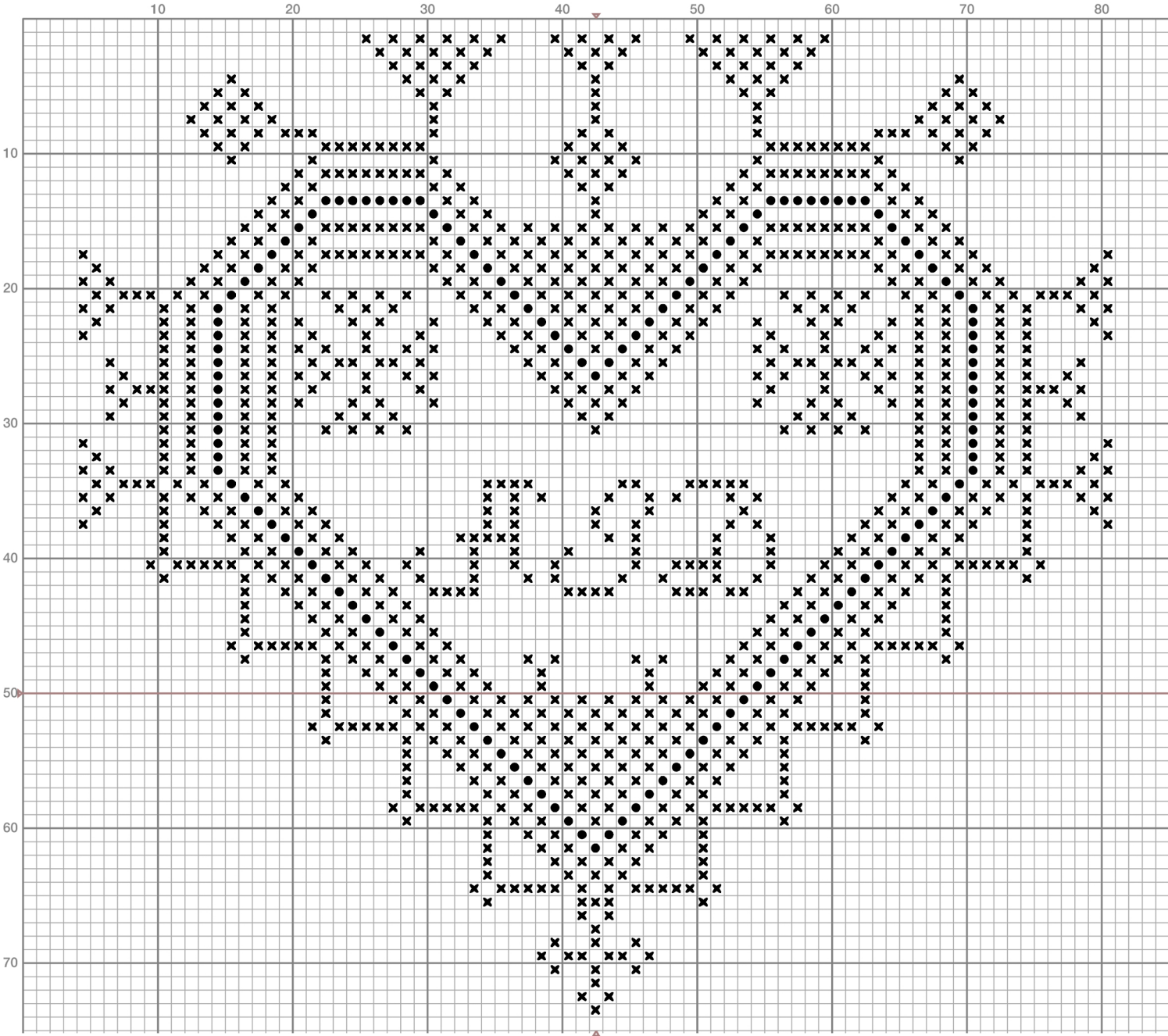

Korsstygnsys över 2 trådar
Rött = ✕
Blått = ●

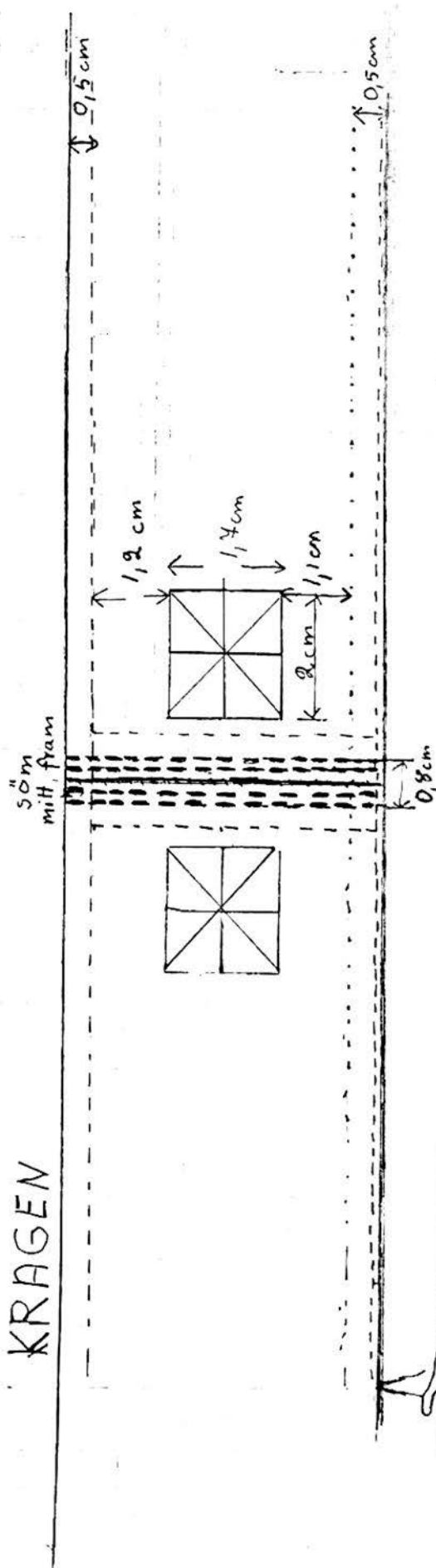

Krage

Bål

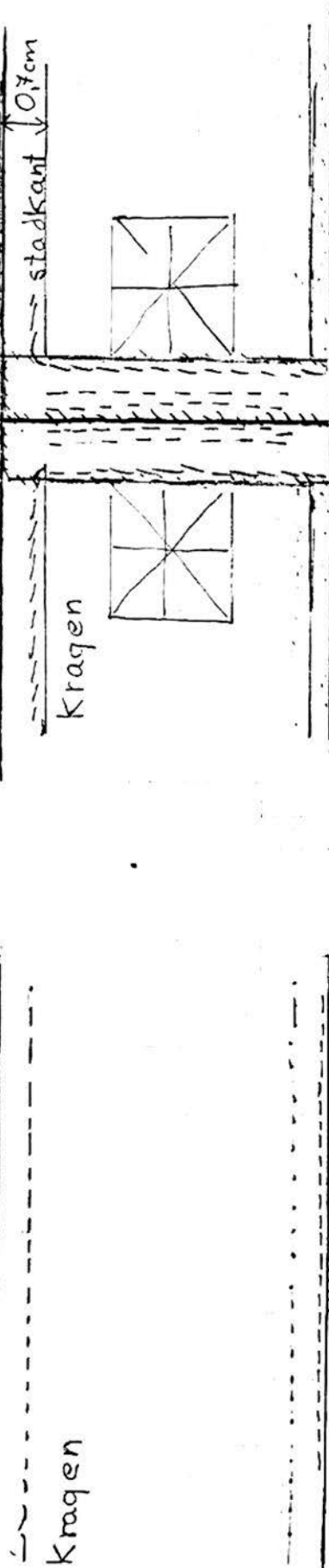

KRAGEN

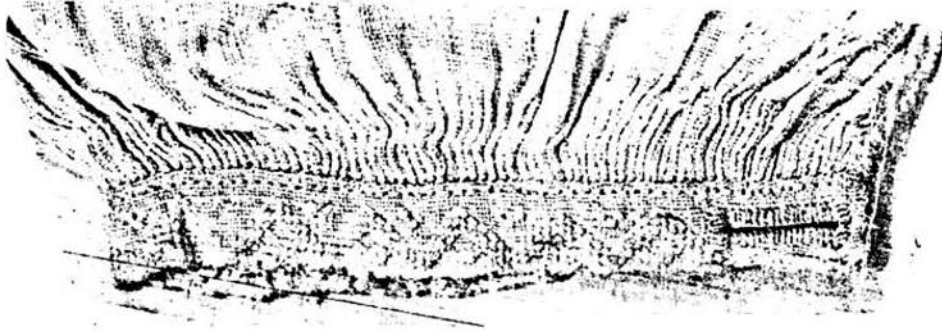
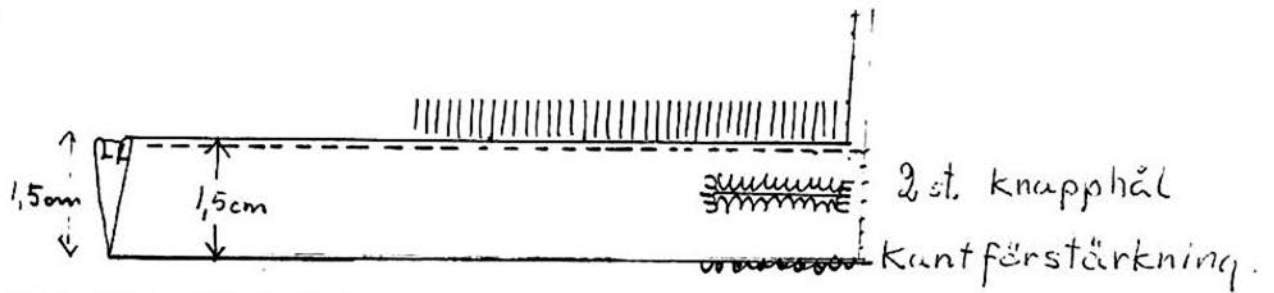
4st. efterstygnsvader mitt fram
de inre blå de yttre rosaröda
Sys över 3 trådar och genom
dubbla tyget. Ytterligare en
efterstygnsvader på var sida om de
4 mittersta raderna, som sys med vit tråd

Bålen
På bålen lägges
ett veck i kragens
vändera främre hörn
0,5 cm djupa.

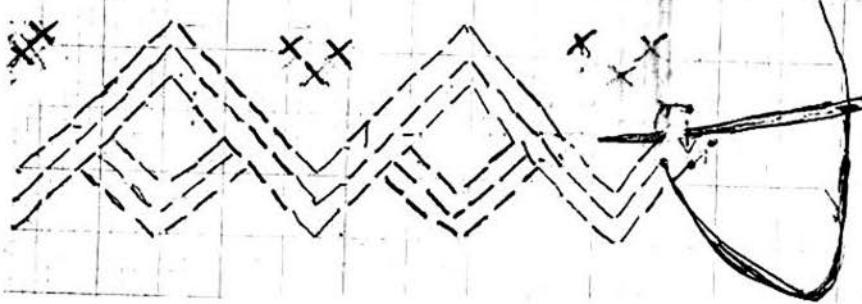

Kragen mitt fram på avigsidan.

Kragen mitt bak
2 cm tyg rynkas in med
en rynktråd. Rynkorna
binds med in i fällen

Skala 1:1

Förstoring av broderiet.

Broderiet sys i enkelt tyg.
Över 2 trådar

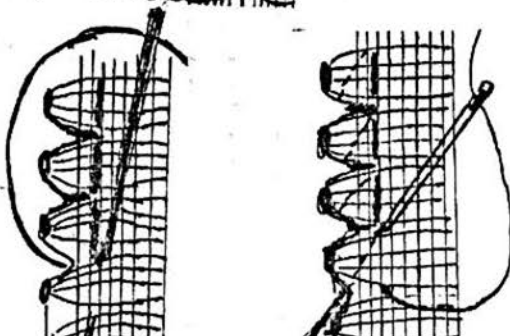

med oblekt bomullsgarn
Nr. 16/2

Kantförstärkning - nuggor

originalet är kanten mycket sliten

dra ut en tråd i kanten (se skiss blad 3)
1,5 cm innanför sömsmånen och sy en efterstygnrad över 4 trådar dra åt hårt. Dra sedan ut två trådar på var sida om efterstygnsraden.

Vik därefter tyget mitt i efterstygnsraden, och sy halv myrgång enl. skissen dra åt så hårt att små uddar bildas.

Förslag till nuggor

Bålen bak.

Fällsöm mot bålen

18 cm

Axelförstärkningen

Mitt på axeln

16 cm

Bålen fram

FRMENS veckläggning

10st veck 0,4cm djupa under axelförstärkningen 1cm mellanrum
5st veck 0,2cm djupa på vardera sidan om axelförstärkningen s.a 2 cm mellanrum

Tyg: Original linne tuskraft
Täthet överdelen varp 21 tr/ cm inslag 19 tr/ cm

Överdel: Marks skjortlinne 20 tr/ cm 1,2 m 140 cm bredd

Tråd: Bockens knyppltråd halvblekt 50/2
Bomullsgarn rosarött och blått 24/2
Bomullsgarn vitt oblekt 16/2

Stygnstäthet: Efterstygn 6 - 8 stygn/cm
Fällstygn 5 - 7 stygn /cm.

Fällbredder: 0,2 - 0,4 cm

Råd inför sömnad: Krymp tyget och stryk det.

Det mått som får ändras är ärmlängden. Ärmerna bör blusa ungefär 5 cm.

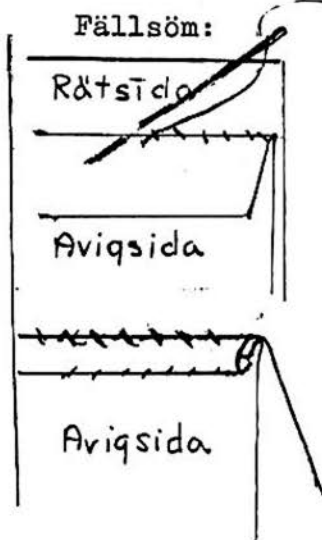
Till en mycket kraftig person måste de andra måtten ändras.

Beräkna 1 cm sömsmån

Broderi: Båldelen
broderiet börjar 2,2 cm in på bålen. Kontrollera att broderiet kommer mitt fram. Sätt in ditt eget monogram och årtal då Du syr plagget.

Kragen: Överdelarnas halshål har "hugsmått" så trångt att det nätt och jämt gick att dra över huvudet. (citat ur Greta Hedlunds bok)

Sy färdig kragen först och brodera genom dubbla tyget

SÖMNADSBESKRIVNING

Lägg de två tygerna som skall sys ihop räta mot räta

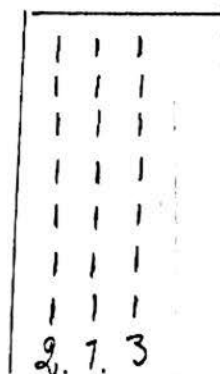
Vik ner sömsmånerna framåt på det främre tyget och lägg det 1 cm in på det borte tyget och sy fällstygn

Klipp bort överflödigt tyg, det främre tyget 0,2 cm och det borte tyget dubbelt så brett

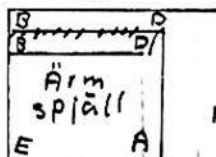
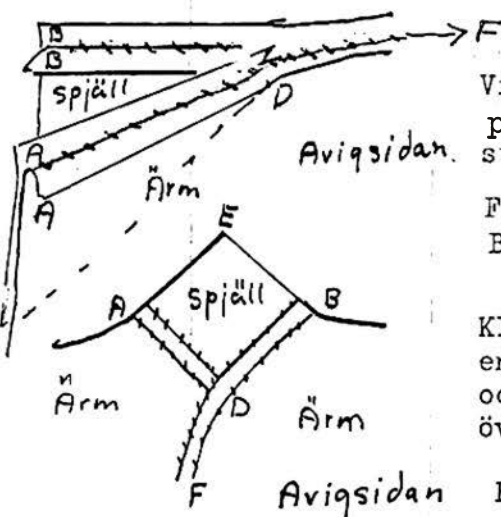
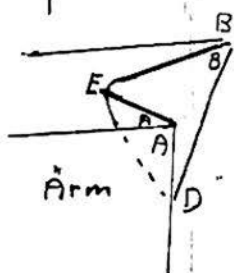
Vik först in 0,2 cm på det borte tyget och vik det sedan över det främre tyget sy fällstygn.

Ärm:

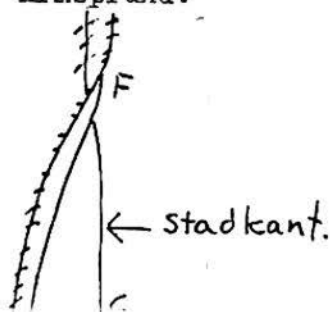
Stripade rynkor

Ärmspjäll:

Ärm
rätsidan

Ärmsprund:

Sy en rad förstyggn på ärmen 1 cm från kanten sy över resp. under 4 trådar i väven, sy sedan en förstyggnrad på var sida om den första raden med 0,5 cm mellanrum, den ena n:r 2 (se skiss) kommer då in i den blivande sömsmån, se till att stygnen kommer trådrakt ovanför varandra.

Dra ihop rynkorna tätt var noga med att alla rynkorna ligger som små raka streck tätt intill varandra. Fäst rynktrådarna tillfälligt genom att snurra dem runt en knapphål. Rynkorna som inte vill ligga snyggt petas ned med en nål. Låt gärna arbetet vila C:a ett dygn så att rynkorna fixeras. Dra sedan ut rynkorna till önskad längd.

Lägg ärmspjäll och ärm räta mot räta

Vik ner ärmspjällets sömsmån (1 cm) sträcka B-D och placera spjället 1 cm in på ärmen sträckan B-D.

Börja sy 1 cm in från kanten.

Lägg ihop punkt A på ärmen med punkt A på ärmspjället.

Vik ner ärmens sömsmån framåt och placera det mot ärmspjället och sy sträckan D-A

Fortsätt sy ärmsömnen sträckan D-F, Börja sy vid punkt F

Klipp rent överflödigt tyg. Sömnen fälles över enl. skiss blad 7 fällsöm. Sträckan A-D sys först och fälles över åt ärmen. Sträckan B-D fälls över åt spjället och kommer då att ligga över.

Fortsätt sy ärmsömnen sträckan D-F,

På originalet är den främre sprundkanten stadkant och därför ej fällad, lika på båda ärmarna.

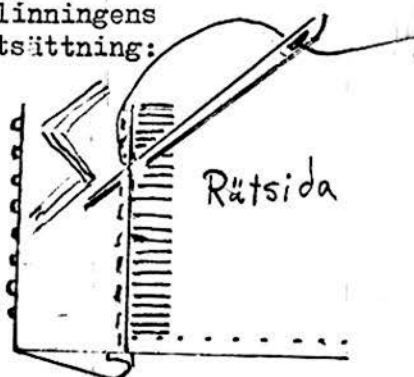
Sprundet är 7 cm långt.

Fäll 0,2 cm bred, sys med fällstyggn

Ärmens fällsöm vändes så smidigt som möjligt och övergår i sprundets fäll

SY DEN ANDRA ÄRMEN SPEGELVÄND.

Ärmlinningens
fastsättning:

Vik in sömsmånen på den långsida som skall bli linningens rätsida, och sy en efterstygnrad Kortsidorna sys ihop sedan linningen sytts fast på plagget

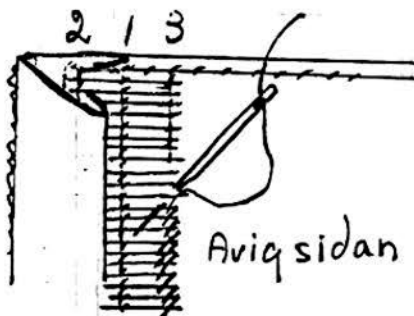
Rynka ihop ärmen till lagom vidd. Fördela rynkorna jämt över hela rynkpartiet.

Lägg den färdigsydda ärmlinningen över ärmens nederkant. Både ärmen och ärmlinningen skall har rätsidan upp. Ärmlinningens övre kant med invikt sömsmån skall ligga intill rynktråd nr 1 (se skiss blad 9)

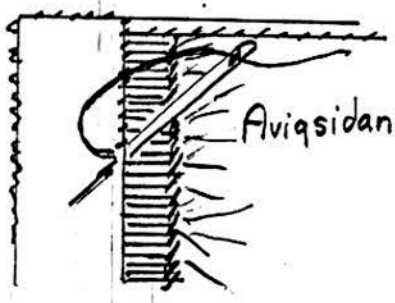
Träckla fast linningen mycket noga, så att inte rynkorna kan glida.

sy fast linningen med ett fällstygn i varje rynka.

Knäppta rynkor

Vänd arbetet till avigsidan och knäpp rynkraden n:r 3 se blad 9 med en rad stjälkstygn ett stygn i varje rynka
Därefter drages rynktrådarna bort.

Sy sedan fast linningen precis likadant som på rätsidan.

Sy ihop kortsidorna med kaststygn.

Knapphål:

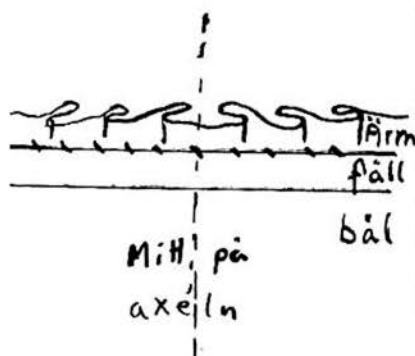

Sy knapphålsstygn på knapphålens båda långsidor. Sy därefter knapphålsstygn på tvären vid knapphålens kortsidor.

Ärmens fastsättning:

Gör i ordning vecken upptill på ärmen enligt beskrivning av ärmens veckläggning blad 7
Och de små vecken på ärmspjället 0,2 cm djupa
Träckla ned vecken.

Se blad 2

Märk ut mitten på ärmen och bäl
Lägg ärm och bäl rätta mot rätta och passa in mittmarkerin-
garna mot varandra.
Lägg ihop punkterna E på ärmspjäll och bäl.
Ärmen sys fast med fällsöm vänd in mot bäl.

Börja sy vid punkt E
Vik ned bälens sömsmån (1 cm) och börja sy 1 cm in
på ärmen och sy fällstygn utefter hela axelsömmen. Sluta
i samma punkt som du började, punkt E

Klipp bort överflödigt tyg 0,4 cm fäll. De små vecken
binds med i fällsömmen.
Sy också en efterstygnrad ovanpå fällsömmen 0,1 cm
från kanten se blad 7

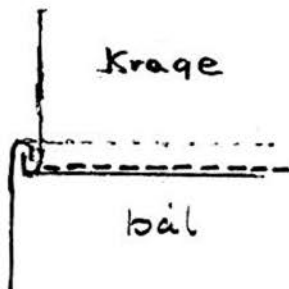
Sidsömmen:

På originalet har höger sida stadkant, sydd med fällstygn
0,1 cm från kanten.
Vänster sida har fällsöm.

Axelförstärkningen fastsättning:

Sys fast på rätan med enkla efterstygnrader (se
skiss blad 7) Vid halsringningen kommer axelförstärk-
ningen att följa med in i sömmen då kragen sys fast.

Kragens fastsättning:

Sy fast kragen från rätsidan med efterstygn 0,1 cm
från kanten
Vänd arbetet till avigsidan och vik in bälens söms-
mån och fälla in den se blad 5.

Fällan nedtill:

Sy en smal fäll 0,4 cm bred med fällstygn.

Historik: Överdelen har tillhört Anna Jansdotter född år 1787 i Stockbo Ovansjö.

I Greta Hedlunds bok från 1951 Dräkt och kvinnlig slöjd i Ovansjö socken 1750-1850 finns brudsärk och överdel avbildad och beskriven.

Utdrag ur boken: brudsärkarnas överdel är olik de lösa överdelarna däri att den är mer urringad och har halssprund fram , kragen är bredare och faller yvigt kring halsen. Brudsärkarna kunde nyttjas av sin ägare sedan i livet, när helst hon skulle vara fin. De bevarade brudsärkarna är alla mycket nötta.

Överdelarnas halshål hade " hugsmått" så trånga att de nätt och jämt gick att dra över huvudet. de var ett högtidsplagg som man bar utanpå en enklare särk när man skulle vara fin.